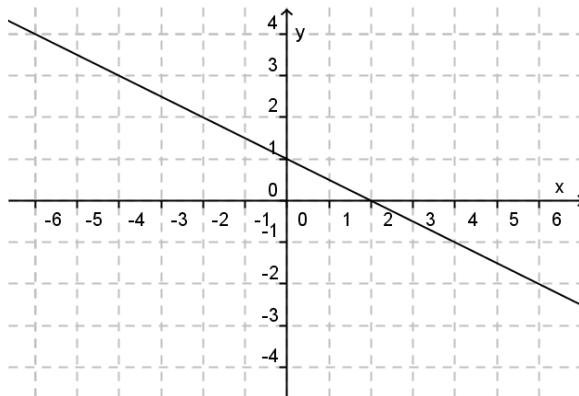

Ponavljanje za pismeni ispit – koordinatni sustav, pravac

1. Zadana je afina funkcija $f(x) = -\frac{1}{2}x + 1$.

a. Skiciraj graf funkcije.

b. Odredi nultočku funkcije.

$$a = -\frac{1}{2}, \quad b = 1$$

$$x_0 = -\frac{b}{a}$$

$$x_0 = -\frac{1}{-\frac{1}{2}} = 2$$

$x_0 = 2$ - nultočka

c. Odredi točke u kojima graf siječe koordinatne osi.

$(x_0, 0) = (2, 0)$ - presjek s x-osi

$(0, b) = (0, 1)$ - presjek s y-osi

d. Odredi površinu trokuta kojeg graf zatvara s koordinatnim osima.

$$P = \frac{|2 \cdot 1|}{2}$$

$P = 1$ - površina trokuta

e. Odredi za koje je vrijednosti x ispunjena nejednakost $f(x) \geq 2$.

$$f(x) = -\frac{1}{2}x + 1$$

$$f(x) \geq 2$$

$$-\frac{1}{2}x + 1 \geq 2$$

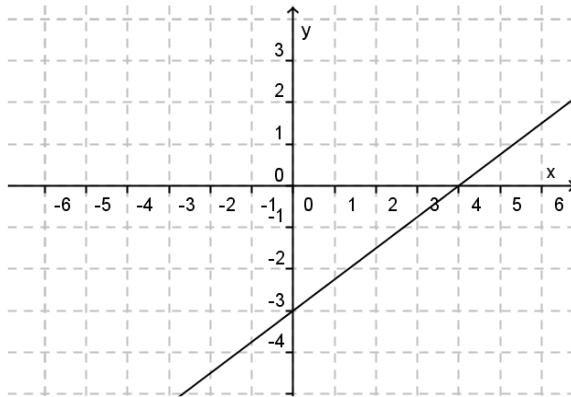
$$-\frac{1}{2}x \geq 2 - 1$$

$$-\frac{1}{2}x \geq 1 / \cdot (-2)$$

$$x \leq -2$$

$x \in (-\infty, -2]$

2. Na slici je prikazan pravac.

- a. Odredi eksplisitni, implicitni i segmentni oblik jednadžbe pravca.

sa slike se vidi da je odsječak pravca na x-osi jednak 4, a na y-osi jednak -3

$$\frac{x}{4} + \frac{y}{-3} = 1 \quad \text{- segmentni oblik jednadžbe}$$

$$\frac{x}{4} + \frac{y}{-3} = 1 / \cdot 12$$

$$3x - 4y = 12$$

$$3x - 4y - 12 = 0 \quad \text{- implicitni oblik jednadžbe}$$

$$-4y = -3x + 12 / : (-4)$$

$$y = \frac{3}{4}x - 3 \quad \text{- eksplisitni oblik jednadžbe}$$

- b. Odredi jednadžbu pravca usporednog (paralelnog) sa zadanim, kroz ishodište koordinatnog sustava.

$$a = \frac{3}{4}, T(0,0)$$

$$y - y_1 = a(x - x_1)$$

$$y - 0 = \frac{3}{4}(x - 0)$$

$$y = \frac{3}{4}x$$

- c. Odredi jednadžbu pravca okomitog na zadani, kroz točku T(-1,2).

$$a = -\frac{4}{3}, T(-1,2)$$

$$y - y_1 = a(x - x_1)$$

$$y - 2 = -\frac{4}{3}(x + 1)$$

$$y - 2 = -\frac{4}{3}x - \frac{4}{3}$$

$$y = -\frac{4}{3}x - \frac{4}{3} + 2$$

$$y = -\frac{4}{3}x + \frac{-4 + 6}{3}$$

$$y = -\frac{4}{3}x + \frac{2}{3}$$

3. Afina funkcija zadana je tablicom.

x	1	2	3
f(x)	1	4	7

- a. Odredi funkciju.

uzmemmo bilo koje dvije točke iz tablice

$$(1,1), (2,4)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} (x - x_1)$$

$$y - 1 = \frac{4 - 1}{2 - 1} (x - 1)$$

$$y - 1 = 3(x - 1)$$

$$y - 1 = 3x - 3$$

$$y = 3x - 3 + 1$$

$$y = 3x - 2$$

$$f(x) = 3x - 2$$

- b. Koju vrijednost poprima ta funkcija za $x=8$?

$$f(x) = 3x - 2$$

$$f(8) = 3 \cdot 8 - 2$$

$$f(8) = 22$$

- c. Nalazi li se točka $(5,-3)$ na grafu te funkcije?

$$y = 3x - 2$$

$$(5,-3)$$

$$-3 = 3 \cdot 5 - 2$$

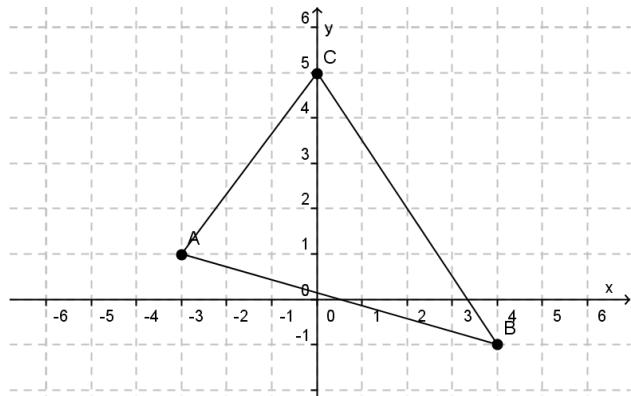
$$-3 = 15 - 2$$

$$-3 = 13$$

Koordinate točke ne zadovoljavaju jednadžbu pravca.

Ne.

4. Na slici je prikazan trokut ABC.

- a. Odredi opseg trokuta.

$$A(-3,1), B(4,-1), C(0,5)$$

$$a = |BC| = \sqrt{(0-4)^2 + (5+1)^2} = \sqrt{(-4)^2 + 6^2} = \sqrt{16 + 36} = \sqrt{52}$$

$$b = |AC| = \sqrt{(0+3)^2 + (5-1)^2} = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{9+16} = \sqrt{25} = 5$$

$$c = |AB| = \sqrt{(4+3)^2 + (-1-1)^2} = \sqrt{7^2 + (-2)^2} = \sqrt{49+4} = \sqrt{53}$$

$$O = a + b + c$$

$$O = \sqrt{52} + 5 + \sqrt{53}$$

b. Odredi površinu trokuta.

$$A(-3,1), B(4,-1), C(0,5)$$

$$P = \frac{1}{2} |x_1(y_2 - y_3) + x_2(y_3 - y_1) + x_3(y_1 - y_2)|$$

$$P = \frac{1}{2} |-3(-1-5) + 4(5-1) + 0(1+1)|$$

$$P = \frac{1}{2} |-3(-6) + 4 \cdot 4|$$

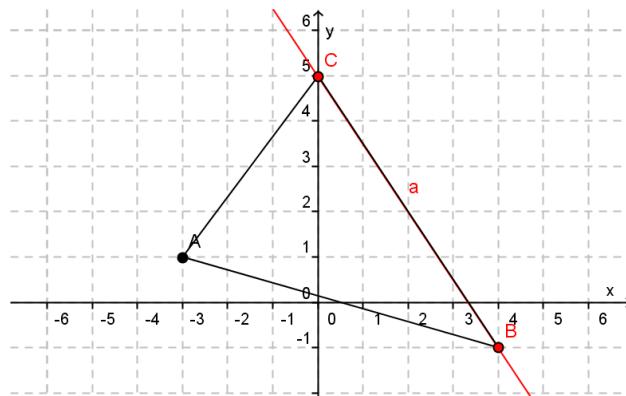
$$P = \frac{1}{2} |18 + 16|$$

$$P = \frac{1}{2} |34|$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot 34$$

$$\boxed{P = 17}$$

c. Odredi jednadžbu pravca na kojem leži stranica a trokuta.

$$B(4,-1), C(0,5)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} (x - x_1)$$

$$y + 1 = \frac{5+1}{0-4} (x - 4)$$

$$y + 1 = \frac{6}{-4} (x - 4)$$

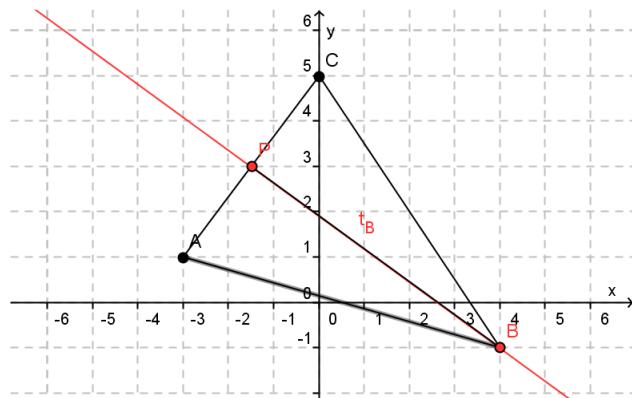
$$y + 1 = -\frac{3}{2} (x - 4)$$

$$y + 1 = -\frac{3}{2}x + \frac{12}{2}$$

$$y = -\frac{3}{2}x + 6 - 1$$

$$a \dots \boxed{y = -\frac{3}{2}x + 5}$$

d. Odredi jednadžbu pravca na kojem leži težišnica iz vrha B trokuta.

$A(-3,1)$, $C(0,5)$

$$x_P = \frac{x_A + x_C}{2} = \frac{-3 + 0}{2} = -\frac{3}{2}$$

$$y_P = \frac{y_A + y_C}{2} = \frac{1 + 5}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

$$B(4,-1), P\left(-\frac{3}{2}, 3\right)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} (x - x_1)$$

$$y + 1 = \frac{\frac{3+1}{2}}{-\frac{3}{2} - 4} (x - 4)$$

$$y + 1 = \frac{\frac{4}{-3-8}}{2} (x - 4)$$

$$y + 1 = \frac{\frac{4}{-11}}{2} (x - 4)$$

$$y + 1 = -\frac{8}{11} (x - 4)$$

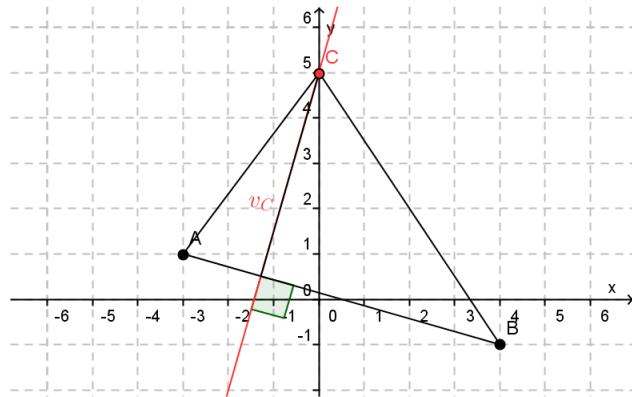
$$y + 1 = -\frac{8}{11} x + \frac{32}{11}$$

$$y = -\frac{8}{11} x + \frac{32}{11} - 1$$

$$y = -\frac{8}{11} x + \frac{32 - 11}{11}$$

$$t_B \dots \boxed{y = -\frac{8}{11} x + \frac{21}{11}}$$

e. Odredi jednadžbu pravca na kojem leži visina iz vrha C trokuta.

$$A(-3, 1), B(4, -1)$$

$$a_{AB} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-1 - 1}{4 + 3} = -\frac{2}{7}$$

$$a_{v_c} = \frac{7}{2}, C(0, 5)$$

$$y - y_1 = a(x - x_1)$$

$$y - 5 = \frac{7}{2}(x - 0)$$

$$v_c \dots \boxed{y = \frac{7}{2}x + 5}$$